Dosarul nr. 2-483/2024
Nr. PIGD 2-24097560-38-2-30082024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

03 decembrie 2024 orașul Telenești

Judecătoria Orhei (sediul Telenești)
în completul compus din:
Președintele ședinței, judecător Ludmila Iarmaliuc
grefier Liliana Levițchi

examinând în ședință publică cauza civilă la cererea de chemare judecată depusă de Rotari Eugenia împotriva lui Rotari Sergiu, privind modificarea cuantumului încasării pensiei pentru întreținerea copiilor minori,

constată următoarele:

La 30 august 2024, reclamanta Rotari Eugenia a depus la Judecătoria Orhei (sediul Telenești) cerere de chemare în judecată împotriva pârâtului Rotari Sergiu privind încasarea pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

Reclamanta Rotari Eugenia în motivarea acțiunii civile a indicat că, a fost căsătorită cu pârâtul și din această relație s-au născut trei copii: *****, născută la data de *****, *****, născut la data de ***** și *****, născut la data de *****, care se află în întreținerea ei.

Relevă că, din cauza neînțelegerilor au divorțat în anul *****. După desfacerea căsătoriei copiii au rămas să locuiască împreună cu ea iar pârâtul nu alocă bani pentru întreținerea copiilor, din care considerente a fost determinată să se adreseze cu cerere în judecată.

A menționat că, pârâtul nu acordă nici un ajutor material la întreținerea copiilor săi transferând toate obligațiunile părintești de întreținere a copiilor pe

seama reclamantei, de aceea urmează a fi obligat la plata pensiei pentru întreținerea copiilor.

A invocat că, dat fiind faptul că pârâtul nu este angajat oficial în câmpul muncii pe teritoriul țării dar este angajat în câmpul muncii în Israel este muncitor în construcții solicită încasarea pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă în mărime de 6 000 lei lunar pentru întreținerea copiilor, adică câte 2 000 lei de fiecare copil.

Ulterior, la 03 decembrie 2024, reclamanta Rotari Eugenia a depus cerere de concretizare a acțiunii privind modificarea cuantumului încasării pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

A specificat că, a fost căsătorită cu pârâtul însă din cauza neînțelegerilor dintre ei căsătoria a fost desfăcută. Din relația de căsătorie s-au născut copii ***** a.n. 2010, ***** a.n. 2012 și ***** a.n. 2020.

A menționat că, după desfacerea căsătoriei pârâtul nu și-a onorat obligațiunile părintești, fapt ce a determinat-o să se adreseze cu cerere în instanța de judecată.

A precizat că, la data de 22 aprilie ***** Judecătoria Orhei (sediul Telenești) a încasat pensie pentru întreținerea copiilor minori în mărime de 2 000 lei lunar pentru copiii mai mari, apoi l-a născut pe fiul ***** la data de *****.

Consideră că, suma de 2 000 lei pentru ambii copii este una mizerabilă în comparație cu necesitățile materiale de creștere a copiilor, de aceea este nevoită de a se adresa în judecată cu prezenta cerere, ca să fie majorat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor, deoarece ea nu reușește ca să întrețină de una singură copiii.

A relatat că, a discutat cu pârâtul referitor la achitarea benevolă a unei sume mai mari pentru copii, dar fără nici un rezultat.

A remarcat că, de la nașterea copiilor până în prezent copiii locuiesc cu ea. La moment ea este recăsătorită.

Solicită reclamanta Rotari Eugenia modificarea cuantumului pensiei de întreținere prin majorarea pensiei de întreținere a copiilor minori ***** născută la data de *****; ***** născut la data de *****; ***** născut la data de 26.08 2020, prin care a fost obligat pârâtul Rotari Sergiu prin hotărârea Judecătoriei Orhei

(sediul Telenești) din data de ********** să achite lunar pensie pentru întreținerea copiilor în mărime de 9 000 lei lunar, până la atingerea majoratului de către copil.

În drept, reclamanta își întemeiază pretențiile conform prevederilor art. 63,110 Codul familiei.

Reclamanta Rotari Eugenia în ședință a susținut acțiunea și argumentele invocate de fapt și de drept invocate în conținutul acesteia. A mai explicat suplimentar că în anul ***** a fost încasată pensie pentru întreținerea copiilor minori ***** și *****. Ulterior, după desfacerea căsătoriei în anul 2020 s-a născut al treilea copil *****.

A menționat că după ce s-a desfăcut căsătoria au fost mai multe tentative de a menține familii, dar fără careva rezultate pozitive. A solicitat majorarea pensiei pentru întreținerea celor doi copii minori ***** și ***** și respectiv încasarea pensiei pentru întreținerea copilului *****, începând cu 30 august 2024. A specificat că, hotărârea din anul ***** nu a fost pusă la executare.

Solicită admiterea cererii de chemare în judecată.

Pârâtul Rotari Sergiu în ședința de judecată nu s-a prezentat, însă avocatul numitului, Andrei Vrăjitoru a solicitat în lipsa acestuia, urmând a-i reprezenta drepturile și interesele în instanță de judecată, astfel în conformitate cu prevederile art.206 alin.(2) Cod de procedură civilă va examina în lipsa pârâtului.

Prin mandatul seria MA nr. 1840237 din 09 septembrie 2024 avocatul Andrei Vrăjitoru a fost împuternicit de către pârâtul Rotari Sergiu să-i reprezinte interesele în ședință de judecată.

Avocatul Andrei Vrăjitoru, în interesele pârâtului Rotari Sergiu, în ședință de judecată a explicat că, din cele relatate de clientul său, ultimul contribuie activ la întreținerea copiilor săi. La moment pârâtul se află peste hotarele țării în Israel. În luna februarie urmează să revină acasă. Consideră că suma solicitată de reclamantă în mărime de 9 000 lei este prea mare deoarece pârâtul nu are posibilitate să achite așa sumă mare. A menționat că pârâtul este de acord să achite suma de 2 000 lei lunar pentru fiecare copil.

Aprecierea instanței:

Audiind părțile din proces, examinând probele administrate pentru dovedirea celor invocate și raportându-le per ansamblu, la prevederile legale ce guvernează spețа, instanța de judecată consideră necesar de a admite parțial acțiunea civilă înaintată de reclamanta Rotari Eugenia împotriva lui Rotari Sergiu, privind modificarea cuantumului încasării pensiei pentru întreținerea copiilor minori, reieșind din următoarele considerente de fapt și de drept

În conformitate cu art. 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În cadrul dezbaterii pricinii în fond, s-a stabilit cu certitudine că la 26 august 2020, s-a născut copilul *****, fapt confirmat prin certificatul de naștere nr. 19 din 03 septembrie 2020, eliberat de către primăria satului Mândrești raionul Telenești. Părinții copilului sunt Rotari Eugenia și Rotari Sergiu (f.d.8).

La 20 mai 2010, s-a născut copilul *****, fapt confirmat prin certificatul de naștere nr. 547 din 24 mai 2010, eliberat de Oficiul Stare Civilă Orhei. Părinții copilului sunt părțile – Rotari Eugenia și Rotari Sergiu (f.d.6).

La 26 decembrie 2012, s-a născut copilul *****, fapt confirmat prin certificatul de naștere nr. 2 din 03 ianuarie 2013, eliberat de Primăria satului Mîndrești, r-nul Telenești. Părinții copilului sunt părțile – Rotari Eugenia și Rotari Sergiu (f.d.7).

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) nr. 2-608/2018 din 22 aprilie ***** s-a dispus încasarea de la Rotari Sergiu, în beneficiul reclamantei Rotari Eugenia, pensie pentru întreținerea copiilor minori: *****, născută la ***** și ***** născut la *****, într-un cuantum bănesc fix în mărime de 2000 (două mii) lei lunar, începând cu data de 12.10.2018 până la atingerea majoratului (f.d. 21).

Enumerând supra circumstanțele de fapt pertinente, potrivit art. 58 din Codul familiei, părinții au drepturi şi obligații egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat.

Conform art. 110 din Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părţi s-a schimbat, instanţa judecătorească, luînd în considerare şi alte circumstanţe importante ale părţilor, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreţinere sau să-l scutească pe debitorul întreţinerii de plata acesteia.

Potrivit art. 74 alin. (1) Codul Familiei, părinţii sînt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.

Articolul 75 alin. (1), (2) din Codul familiei prevede că pensia de întreţinere pentru copilul minor se încasează din salariul şi/sau din alte venituri ale părinţilor în mărime de 1/4 – pentru un copil, 1/3 – pentru 2 copii şi 1/2 – pentru 3 şi mai mulţi copii. Cuantumul cotelor stabilite la alin.(1) poate fi micşorat sau majorat de instanţa judecătorească, ţinîndu-se cont de starea materială şi familială a părinţilor, de alte circumstanţe importante.

Art. 76 alin. (1) din Codul familiei indică că în cazurile cînd părintele care datorează întreţinere copilului său are un salariu şi/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primeşte salariu şi/sau alte venituri, total sau parţial, în natură, ori nu are un salariu şi/sau alte venituri, precum şi în alte cazuri cînd, din anumite motive, încasarea pensiei de întreţinere, sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanţial interesele uneia dintre părţi, instanţa judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreţinere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă şi sub forma unei cote din salariu şi/sau alte venituri conform art.75.

Potrivit art. 97 Codul Familiei, în lipsa unui acord referitor la întreţinere, membrii familiei menţionaţi la art.74-91 pot porni în instanţa judecătorească o acţiune privind încasarea pensiei respective, chiar şi în cazul cînd aceasta se plăteşte benevol, iar art. 98 alin. (2) din Codul Familiei prevede că pensia pentru întreţinerea copilului minor se va încasa din momentul înaintării acţiunii în instanţa judecătorească pînă la atingerea de către copil a majoratului.

La caz, s-a stabilit că la moment, copiii minori se află în grija și educația reclamantei, Rotari Eugenia. În privința întreținerii copiilor minori, între părţi nu a existat vreun acord, însă prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 22 aprilie *****, s-a dispus încasarea de la Rotari Sergiu, în beneficiul reclamantei

Rotari Eugenia, pensie pentru întreținerea copiilor minori: *****, născută la ***** și ***** născut la *****, într-un cuantum bănesc fix în mărime de 2000 (două mii) lei lunar, începând cu data de 12.10.2018 până la atingerea majoratului de către copiii minori.

În ședința de judecată, reclamanta Rotari Eugenia a solicitat majorarea pensiei pentru întreținerea celor doi copii minori ***** și ***** începând cu data de 30 august 2024.

În altă ordine de idei, instanța reține că, pentru întreținerea copilului minor *****, reclamanta a solicitat să fie încasată pensie de întreținere pentru prima dată, or, pretenția în privința copilului respectiv nu a fost obiect de examinare în nici o cauză.

Pârâtul, în apărarea sa prin intermediul avocatului său, a declarat că ajută material copiii după posibilitate și are posibilitate să achite suma de 2 000 lei lunar pentru fiecare copil.

Reclamanta a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere stabilit prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) din 22 aprilie ***** și încasarea de la Rotari Sergiu, pensia de întreținere pentru copiii minori *****, *****, precum stabilirea pensiei de întreținere a copilului minor născut după desfacerea căsătoriei ***** în cuantum fix, adică 3000 lei lunar. Rotari Eugenia a remarcat că la moment cuantumul pensiei lunare stabilit anterior pentru întreținerea copiilor minori ***** și ***** este unul mic, având în vedere rata inflației și necesitățile copiilor.

Coroborând explicațiile părților prezente în cadrul dezbaterii pricinii în fond și analizând înscrisurile anexate la materialele dosarului, instanța de judecată conchide că este întemeiată revendicarea reclamantei să fie admisă parțial, din considerentele ce succed.

Conform art. 3 alin.(1) din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova la 25 februarie 1993, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

Articolul 18 alin. (1) al acestei Convenții statuează că statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au responsabilități comune pentru creşterea și dezvoltarea copilului. Părinţii sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să acționeze, în primul rând, în interesul suprem al copilului, iar art.27 alin. (2) al aceleiași Convenţii prevede că părinților şi oricărei alte persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților şi a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare dezvoltării copilului.

Astfel, instanța conchide că întreținerea oferită de părinte trebuie să corespundă integral necesităților respective şi să asigure dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului la un nivel corespunzător şi suficient pentru a nu leza interesele copilului.

Totodată, instanța reține că la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere, instanța urmează să țină cont în primul rând de dreptul copilului de a beneficia de o întreținere corespunzătoare, precum și de interesele acestuia.

Din analiza prevederilor legale sus-indicate se deduce că la examinarea cauzei ce vizează copiii minori, instanţa este ţinută de respectarea principiului care consacră interesul superior al copilului, însă, în acelaşi timp, instanţa judecătorească este ţinută de respectarea principiului egalităţii în drepturi a părţilor (în special în raporturile de familie) şi principiul legalităţii actelor de dispoziţie emise pe marginea cauzelor deferite judecăţii.

Instanţa conchide că, necesitățile copiilor prezumă, pe lângă minimul de existență, cheltuieli legate de frecventarea instituției școlare, pentru procurarea hainelor, cheltuieli necesare creşterii şi evoluării psiho-emoţionale echilibrate a copilului.

Așadar, privitor la pretenția modificării cuantumului pensiei de întreține a copiilor minori *****, născută la ***** și ***** născut la *****, ghidându-se de prevederile art. 110 din Codul familiei, instanța conchide că la caz, circumstanțele evocate de către reclamantă sunt suficiente pentru modificarea cuantumul pensiei de întreținere.

Or, veniturile oficiale ale pârâtului nu sunt cunoscute, dar suma derizorie, 2000 lei, dispusă spre încasare pentru întreținerea a doi copii minori, indubitabil afectează grav interesele acestora.

În acest sens, instanța de judecată consideră necesar şi rezonabil de a modifică cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori ***** (a.n.*****) și ***** (a.n.*****), stabilit prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) nr.2-608/2018 din 22 aprilie *****, de la suma fixă de 2000 lei lunar pentru ambii copii şi de a încasa pensie pentru întreținerea copilului minor ***** (a.n.*****) în sumă bănească fixă în mărime de 2 500 lei și ***** (a.n.*****) în sumă bănească fixă în mărime de 2 500 lei.

Complementar, pornind de la premisa că pârâtul Rotari Sergiu este obligat în virtutea calității sale de părinte să asigure copiilor săi dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială la un nivel respectiv, pentru a nu leza interesele copilului minor, este necesar a încasa de la pârât în beneficiul reclamantei pensie pentru întreținerea copilului minor ***** (a.n.*****) în sumă bănească fixă lunară în mărime de 2 000 lei, lunar, până la împlinirea vârstei majoratului de către copil.

Cuantumul sumei bănești fixe instanța judecătorească l-a determinat conducându-se de prevederile normelor legale citate mai sus și suma lunară dispusă spre încasare din contul pârâtului, instanța o apreciază la momentul actual ca fiind suficientă şi echitabilă în raport cu obligațiile ambilor părinți ținând cont de interesul primordial al copilului minor la o întreținere decentă.

Este de menționat că, instanța a stabilit cuantumul pensiei de întreținere a copilului minor reieșind și din datele Biroului Național de Statistică coșul minim de existență pentru un copil în vârstă de 1 până la 6 ani, pentru orașe mici din Republica Moldova, în primul semestru al anului 2024 a constituit suma de 2 504,6 lei, precum și circumstanțele că rata medie a inflației pentru trimestrul I al anului 2024 a constituit 25,1 %.

Prin urmare, în corespundere cu art.2 al Legii nr.152 din 05.07.2012 cu privire la minimul de existență, minim de existență este un indicator ce reprezintă mărimea valorică a volumului minim de consum al bunurilor materiale şi a serviciilor pentru satisfacerea necesităților principale, menținerea sănătății şi pentru susținerea viabilității omului.

Iar, conform art.3 al aceleiași Legi, mărimea minimului de existenta include: mărimea valorică a coșului alimentar, cheltuielile pentru procurarea mărfurilor industriale și pentru achitarea serviciilor prestate populației şi mărimea primelor şi a contribuțiilor obligatorii. Mărimea minimului de existență pentru o persoană se determină în lei pe fiecare lună.

Însă, urmează a fi accentuat faptul, că cuantumul stabilit de Biroul Național de Statistică este unul orientativ și nu obligatoriu. Or, această sumă reflectă minimul de existență, cheltuielile reale de întreținere a unui copil fiind mult mai mari.

În această ordine de idei, instanța de judecată relevă că părinții sunt obligați să creeze copilului condiții adecvate pentru creșterea și dezvoltarea acestuia, atât fizică cât și psihologică, astfel încât întreținerea nu urmează a fi acordată doar la nivelul minimului de existență.

Față de aceste considerente, instanța consideră că necesitățile copiilor prezumă, pe lângă minimul de existență, cheltuieli legate de frecventarea instituției școlare, pentru procurarea hainelor, cheltuieli necesare creșterii și evoluării psiho-emoţionale echilibrate a copiilor.

Conform art.98 alin.(2) Codul familiei, pensia de întreținere se încasează de la data adresării în instanța judecătorească.

Conform art.99 alin.(1) Codul familiei, instanța judecătorească este în drept să hotărască încasarea pensiei de întreținere de la data depunerii cererii.

Cu referire la prevederile art.98 alin.(2) și art. 99 alin.(1) Codul familiei, deoarece cererea de chemare în judecată a fost depusă în instanță la 30 august 2024, instanța de judecată conchide că pensia de întreținere urmează a fi încasată de la data respectivă și până la atingerea majoratului de către copil.

Privitor la încasarea taxei de stat din contul pârâtului Rotari Sergiu, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu art.83 Cod de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a cauzei civile sau cărora li se eliberează copii de pe documente din dosar.

În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul şi valoarea acțiunii.

Conform art.98 alin.(1) Cod de procedură civilă, cheltuielile aferente judecării pricinii, suportate de instanța judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune.

Reclamanta Rotari Eugenia la depunerea cererii, a fost scutită de taxa de stat în conformitate cu art.85 alin.(1) Cod de procedură civilă, art.5 al Legii taxei de stat nr.213/2023, pct.1.1.2 al Anexei nr.2.

Art.87 alin.(1) lit.c) Cod de procedură civilă, prevede că „(1) Valoarea acțiunii se determină c) din suma totală a obligațiilor de plată pe un an – în acțiunile pentru plata pensiei de întreținere”.

Astfel, cuantumul taxei de stat necesită a fi calculat conform pct.1.1 al Anexei nr.1 a Legii taxei de stat nr.213/2023, 1.1. Pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial: 1.1.3. dacă valoarea acțiunii este de 50001–1500000 lei- 2050 lei + 3% din valoarea acțiunii care depășește 50 001 lei.

În așa mod, judecătorul consideră că cuantum taxei de stat care necesită a fi încasat de la pârâtul Rotari Sergiu constituie suma de 3 069, 97 lei, după calculul: 7 000 lei x 12 luni = 84 000 x 0,03% +2050 = 3 069, 97 lei.

Pentru aceste motive și în conformitate cu art.94, 236, 238-241 Cod de procedură civilă, instanța de judecată,

hotărăște

Admite parțial cererea de chemare judecată depusă de Rotari Eugenia împotriva lui Rotari Sergiu, privind modificarea cuantumului încasării pensiei pentru întreținerea copiilor minori.

Modifică cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori ***** (a.n.*****) și ***** (a.n.*****), stabilit prin hotărârea Judecătoriei Orhei (sediul Telenești) nr.2-608/2018 din 22 aprilie 2019.

Încasează de la Rotari Sergiu (a.n.*****, număr de identificare- *****) în beneficiul Eugeniei Rotari (a.n.*****, număr de identificare-*****) pensie pentru întreținerea copiilor minori ***** (a.n.*****) în sumă bănească fixă în mărime de 2 500 (două mii cinci sute) lei și ***** (a.n.*****) în sumă bănească fixă în mărime de 2 500 (două mii cinci sute) lei.

Încasează de la Rotari Sergiu (a.n. *****, număr de identificare- *****) în beneficiul Eugeniei Rotari (a.n. *****, număr de identificare- *****) pensie pentru întreținerea copilului minor ***** (a.n.*****) în sumă bănească fixă în mărime de 2 000 (două mii) lei

Încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori ***** (a.n.*****), ***** (a.n.*****) și ***** (a.n.*****) să se efectueze lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată-30 august 2024, până la atingerea majoratului de către fiecare copil.

În conformitate cu pct. 67 al Hotărârii Curții Constituționale nr.39 din data de 14 octombrie 2017 privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) și 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, prezenta hotărâre, în partea plății pensiei de întreținere, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

Încasează de la Rotari Sergiu (a.n. *****, număr de identificare- *****) în beneficiul statului, taxa de stat în mărime de 3 069,97 (trei mii șaizeci și nouă, 97) lei.

Hotărârea cu drept de apel, în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, la Curtea de Apel Bălți, prin intermediul Judecătoriei Orhei (sediul Telenești).

Președintele ședinței,
judecător /semnătura/ Ludmila IARMALIUC
textul corespunde originalului
judecător Ludmila IARMALIUC